

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету

від 26 березня 2018 року
(протокол № 9)

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА

(назва освітнього компоненту)

ПРОГРАМА

**обов'язкової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра**

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр і назва спеціальності)

**Бердянськ
2018 рік**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:
Старший викладач Задворна О.В.

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету “15” березня 2018 року, протокол № 6

ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Організація виробництва» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр», галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Предметом навчальної дисципліни є вивчення процесу організації виробництва на підприємстві в умовах функціонування ринку України та Північного Приазов'я.

Міждисциплінарні зв'язки: передусє вивченню дисциплін «Обґрунтування господарських рішень», «Проектний аналіз», «Управління витратами», після вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Регіональна економіка», «Економіка праці та соціально-трудоі відносини», «Менеджмент».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни «Організація виробництва» є формування ринково орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних методів їх використання. Формування теоретичних знань і навичок з раціональної організації виробництва та використання методів підвищення результативності виробничих систем промислового підприємства..

1.2. Основними завданнями курсу «Організація виробництва» є ознайомлення студентів з теоретичними засадами організації виробництва; оволодіння практичними навичками обґрунтовування проектних рішень щодо організації та підвищення ефективності виробництва; застосування дослідницьких і організаторських здібностей здобувачів вищої освіти у процесі розроблення організаційних проектів виробництва та їх реалізації.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких компетентостей:

ЗК 4. Здатність до самостійного обрання оптимальних професійних дій для розв'язання завдань професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність до використання базових знань фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння дисциплін циклу професійної підготовки.

СК 3. Здатність аналізувати та інтерпретувати фінансову, бухгалтерську та іншу інформацію, що міститься у звітності українських підприємств, зарубіжних транснаціональних корпорацій різних форм власності організацій, відомств і використовувати отримані відомості для прийняття управлінських рішень.

.СК 6. Здатність планувати і організовувати діяльність підприємств, організацій, керувати ними та оцінювати їх результати.

Та демонструвати такі результати навчання:

2. Базові знання з циклу професійної та практичної підготовки.

7. Вміти отримувати, аналізувати інформацію про розвиток підприємств та визначати зміст, етапи його діяльності.

8. Демонструвати здатність аналізувати та оцінювати економічні інновації, визначати доцільність їх впровадження в процесі виробничої діяльності підприємств торгівлі та послуг.

10. Вміти аналізувати та інтерпретувати фінансову, бухгалтерську та іншу інформацію, що міститься у звітності українських підприємств, зарубіжних транснаціональних корпорацій різних форм власності організацій, відомств і використовувати отримані відомості для прийняття управлінських рішень.

12. Вміти організовувати, планувати, оцінювати результати виконання інноваційних проектів, спрямованих на розв'язання економічних проблем.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3/90 (кредитів ЄКТС/години).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Організаційні основи виробництва .....

Сутність і суспільне значення виробництва. Предмет, метод і зміст курсу. Історія розвитку теорії та практики організації виробництва

Тема 2 Виробничі системи .....

Виробництво як відкрита система. Організаційні основи виробничих систем. Підприємство — складна виробнича система.

Тема 3 Виробничі процеси

Технологія і виробничий процес. Принципи раціональної організації виробничого процесу. Планування виробничого процесу. Організаційні типи виробництва.

Тема 4. Організація трудових процесів і робочих місць

Трудовий і виробничий процеси. Організація праці та її форми. Організація і обслуговування робочих місць. Трудові ресурси та особливості їх використання у Північному Приазов'ї.

Тема 5. Нормування праці

Вимірювання праці. Аналіз трудових процесів і затрат робочого часу. Визначення норм праці.

Тема 6. Організація виробничого процесу в просторі

Просторові зв'язки у виробничому процесі. Виробнича структура та її види. Просторове розташування підприємства. Особливості організації виробничого процесу у Північному Приазов'ї

Тема 7. Організація виробничого процесу в часі

Виробничий цикл. Розрахунок тривалості виробничого циклу простого процесу. Визначення виробничого циклу складного процесу

Тема 8. Організація допоміжних виробництв

Виробнича інфраструктура. Забезпечення виробництва технологічним оснащенням. Ремонтне обслуговування устаткування. Енергетичне забезпечення виробництва.

Тема 9 Організація обслуговуючих господарств

Транспортне обслуговування. Матеріальне обслуговування виробництва.

Тема 10. Одиничний та партійний методи організації виробництва

Сутність і умови вибору організаційного методу. Організація непотокового виробництва. Партійний метод обробки.

Тема 11. Потокове та автоматизоване виробництво

Потокове виробництво. Автоматизоване виробництво.

Тема 12. Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції

Якість продукції (послуг). Контроль якості та випробування продукції. Міжнародні системи управління якістю продукції. Конкурентоспроможність продукції. Міжнародні системи сертифікації. Конкурентоспроможність виробництв Північного Приазов'я.

Тема 13. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції

Система створення та освоєння нової продукції. Організація науково-технічних досліджень і конструкторської підготовки виробництва. Проектно-конструкторська підготовка виробництва. Технологічна і екологічна підготовка виробництва. Організаційна підготовка виробництва й освоєння нового продукту. Особливості інноваційної діяльності з виробництва у Північному Приазов'ї.

Тема 14. Організаційне проектування виробничих систем

Загальні положення та принципи формування організаційного проекту виробництва. Діагностика стану виробничої системи. Процес організаційного проектування та раціоналізації виробничих систем.

3. Рекомендована література

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства : навч. посібник / Бойчик І. М. – [2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Атіка, 2006. – 527 с.
2. Васильков В.Г. Організація виробництва : навчально-методичний посібник для самост. вивчення дисципліни / В. Г. Васильков, Л. М. Дзюбенко ; Київський національний економічний ун-т. - К. : КНЕУ, 2003. – 242 с.
3. Гапотій В.Д. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://lib.mdpu.org.ua/e-book/gapotiy_intelect/kurs/t2.htm.
4. Горлачук В.В. Економіка підприємства : навч. посібник / В. В. Горлачук, І. Г. Яненко. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. – 344 с. – ISBN 978-966-336-187-1.
5. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>.

6. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства : навч. посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 304 с.
7. Гриньова В.М. Організація виробництва : підручник / В. М. Гриньова, М. М. Салун. – К. : Знання, 2009. – 582 с.
8. Декрет Кабінету Міністрів України “Про стандартизацію і сертифікацію” // Відомості Верховної Ради. – 1993. – № 27. – С. 289.
9. Закон України “Про авторське право і суміжні права” № 3792-ХІІ від 23.12.1993 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
10. Закон України “Про інвестиційну діяльність” № 1560-ХІІ від 18.09.1991 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
11. Закон України “Про інноваційну діяльність” № 40-ІV від 04.07.2002 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
12. Закон України “Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні” № 3715-VІ від 08.09.2011 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2012. – № 19–20, ст. 166.
13. Закон України “Про ціни і ціноутворення” // Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР). – 1990. – № 52. – С. 650.
14. Закон України “Про господарські товариства” № 1576-ХІІ від 19.09.1991 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
15. Закон України “Про оплату праці” від 24.03.1995 № 108/95–ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>.
16. Кавецький В.В. Економічне обґрунтування інноваційних рішень : навчальний посібник / В. В. Кавецький, І. В. Причепка, Л. О. Нікіфорова. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 137 с.
17. Кавецький В.В. Економічне обґрунтування інноваційних рішень : практикум / В. В. Кавецький, В. О. Козловський, І. В. Причепка. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 113 с.
18. Калінеску Т.В. Оцінювання майна : навч. посіб. / Т. В. Калінеску, Ю. А. Романовська, О. Д. Кирилов – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
19. Козловський В.О. Організація виробництва : навч. посібник / Козловський В. О. – Частина 1. Видання 2-е, доповн. і перероб. – Вінниця : ВНТУ, 2005. – 154 с.
20. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни “Організація виробництва” (для студентів 3 курсу денної та 4 курсу заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.030504 “Економіка підприємства”) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Н. М. Матвеева, В. О. Єсіна. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 51 с.
21. Об’єкти авторського права та особливості визнання авторських прав [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua/vnz/reports/law/9763/>.
22. Організація виробництва : підручник / А. І. Яковлев та ін. ; за ред.: А. І. Яковлева, С. П. Сударкіної, М. І. Ларки. Харків, 2016. 436 с.
23. Організація виробництва : практикум / В.О. Онищенко, О. В. Редкін, А. С. Старовірець, В. Я. Чевганова. – К. : Лібра, 2005. – 375 с.

24. Організація виробництва. Планування, організація і управління інноваційним розвитком високотехнологічного виробництва в промисловості та будівництві: Частина 2. Реалізація і забезпечення ефективності проектного управління інноваційним розвитком конкурентоспроможного виробництва: навч. посіб. / В.О. Онищенко, О.В. Редкін, М.П. Нестеренко, Д.М. Толкачов. Полтава, 2015. 217 с.
25. Організація виробництва: підручник / Круш П.В. та ін. Київ, 2018. 552 с.
26. Оснач О.Ф. Промисловий маркетинг : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. Ф. Оснач, В. П. Пилипчук, Л. П. Коваленко. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 364 с. – ISBN 978-966-364-842-2.
27. Пасічкін В.Г., Акіліна О.В. Організація виробництва : Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 248 с.
28. Плоткін Я.Д., Пащенко І.Н. Виробничий менеджмент: навч. посібник.: Збірник вправ. - Львів: Державний університет "Львівська політехніка" (інформаційно-видавничий центр "Інтелект" інституту підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів), 1999 - 258 с. Соколицын С.А..
29. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
30. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства : підручник / Покропивний С. Ф. – К. : КНЕУ, 2006. – 528 с.
31. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1046.172.0>.
32. Посилкіна О.В. Організація виробництва : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / О. В. Посилкіна, Р. В. Сагайдак, К. Ю. Зверєва. – Х. : Видво-НФаУ : Золоті сторінки, 2006. – 152 с.
33. Прохорова В. В., Давидова О. Ю. Організація виробництва : навч. посіб. Харків, 2018. 275 с.
34. Семернікова І.О. Економіка підприємства : навчальний посібник (Курс лекцій) / І. О. Семернікова, Н. В. Мешкова-Кравченко. – Херсон : ХДТУ, 2003. – 292 с.
35. Ткаченко О. Вибір системи оплати праці [Електронний ресурс] // Кадровик України. – 2016. – № 1. – Режим доступу : <http://hrsovet.rabota.ua/vibir-sistemi-oplati-pratsi/>.
36. Указ Президента України “Про заходи щодо підвищення якості вітчизняної продукції” № 113/2001 від 23.02.2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 3. – С. 21–28.
37. Фінансова санація та банкрутство підприємств [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. І. Копилук, А. М. Штангерт. – К. : Центр учбової літератури, 2005. – 168 с. – ISBN 966-8365-95-X.
38. Цивільний Кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page9>.
39. Шваб Л.І. Економіка підприємства : навч. посібник / Шваб Л. І. – К. : Каравела, 2007. – 584 с. – ISBN 966-8019-29-6.

4. Методи навчання:

лекція, демонстрування, практичні роботи, метод письмового контролю.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання екзамен.

6. Система оцінювання _____

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

